

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн Образотворче мистецтво, Дизайн та архітектура, Аудіовізуальне мистецтво та медіатехнології	Рівень вищої освіти	другий
Кафедра	методологій крос-культурних практик	Рік навчання	2
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво В2 Дизайн В4 Образотворче мистецтво та реставрація	Семестри	3

Інтелектуальна власність

Семестр 3 (осінь 2026)

01 вересня – 12 грудня

Викладач	Музика Тетяна Олександрівна, доцентка, кандидатка юридичних наук
E-mail	muzyka.tetiana@ksada.org
Заняття	Дистанційно, за розкладом
Консультації	Дистанційно, робочий час
Адреса	к. 203, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки в робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІВ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. За бажанням можна запропонувати листування у Messenger, Viber тощо.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна має передумови для вивчення: курси «Правознавство», «Авторське право», «Філософія», «Історія образотворчого мистецтва», «Культурологія / Історія світової культури», «Естетика»

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальний посібник:

Надобко С. В. Інтелектуальна власність: навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форми навчання. Харків: ХДАДМ, 2019. 244 с.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

<https://classroom.google.com/c/ODc3MDc5NTg4NTk3?cjc=ccwypqqu>

НЕОБХІДНЕОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: MicrosoftWord, PowerPoint.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Дисципліна побудована на принципах науковості, системності та безперервності навчання. Тематичний план курсу та його структурно-логічна схема розроблені у відповідності до завдань як теоретичного, так і практичного змісту.

Мета курсу: дослідження проблематики інтелектуальної власності, опанування правового механізму регулювання відносин інтелектуальної власності, здобуття базових навичок кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових та особистих немайнових прав інтелектуальної власності.

Завдання курсу:

- вивчення системи інтелектуальної власності в Україні;
- ознайомлення з чинним українським та міжнародним законодавством стосовно права інтелектуальної власності;
- набуття навичок роботи з нормативними актами;
- застосування набутих знань у вирішенні практичних питань у сфері правового регулювання відносин інтелектуальної власності.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

ЗК6. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

СК3. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

ПРН9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ПРН15. Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого мистецтва, відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна з циклу професійної та практичної підготовки, яка сприяє розвитку у студентів вмінь та навичок спрямованих на створення, використання та правову охорону результатів інтелектуальної, творчої діяльності.

Вивчається студентами протягом 1-го року, 3-го семестру (3 кредити ECTS 90 навчальних

годин, у тому числі 28 – аудиторних занять та 62 години самостійної роботи студента). Курс має 2 змістовних модулі, які містять 7 тем.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Модуль 1. Інтелектуальна власність: система правового регулювання.

- 1.1. Інтелектуальна власність: загальні положення.
- 1.2. Авторське право і суміжні права.
- 1.3. Патентне право.
- 1.4. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Модуль 2. Реалізація прав інтелектуальної власності.

- 2.1. Договори щодо об'єктів інтелектуальної власності.
- 2.2. Захист прав інтелектуальної власності.
- 2.3. Художня ідентичність як нормативна ознака: як визначаються кордони твору мистецтва?
1. Інтелектуальна власність як категорія часопростору.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Контент дисципліни пропонується студентам через лекційну комунікацію. З огляду на відсутність семінарських занять, форма викладу діалогічна, відкрито-комунікаційна, припускає розв'язання поточних дисциплінарних питань, підтем та практичних завдань. Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Практичні та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на здобуття вмінь та навичок на ґрунті здобутих під час аудиторної роботи знань. Основним змістом самостійної роботи є: пошук додаткової інформації, її аналіз та інтерпретація, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни в контексті власного наукового дослідження (теми магістерського дослідження). Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку необхідно скласти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок виконання завдань аудиторної частини курсу та самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені письмові контрольні питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять як викладачеві так і студентам бажано вимкнути гучномовці мобільних телефонів. Аудиторна робота регламентується викладачем в залежності від теми, типу лекційного спілкування та тривалості його окремих складових.

Висловлення власної дослідницької позиції, її аргументація та обґрунтування є необхідними компонентами навчального процесу.

У випадках відрядження, хвороби (інших форс-мажорних обставин) викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою домовленістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Неприпустимим є пропуски занять без поважних причин. Запізнення на заняття не вітаються. У випадку пропуску заняття (занять) студент має самостійно виконати програму теми або іншого змістовного компоненту. В разі необхідності студент може звертатися за консультаціями до викладача. Звітом за пропущенні заняття є результати поточного контролю, крім випадків, коли студентом не набрана необхідна (мінімальна) кількість балів. У цьому випадку програмою дисципліни передбачена можливість виконання додаткових навчальних завдань (як письмових, так і усних).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні заліку тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не є прийнятними. Якщо під час рубіжного контролю помічено не доброчесне використання інформації, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні

посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
			МОДУЛЬ 1			
2.09	1	лекція	Інтелектуальна власність: нормативний простір художніх практик. Джерела інтелектуальної власності.	2	виконання тестових та творчих завдань	
9.09	2	лекція	Власність та інтелектуальна власність. Об'єкти права інтелектуальної власності. Типологія інтелектуальної власності.	2	виконання тестових та творчих завдань; усні доповіді; обговорення індивідуальних та групових завдань	
16.09	3	лекція	Майнові та немайнові права інтелектуальної власності. Об'єкт і користування об'єктом.	2	виконання тестових та творчих завдань; усні доповіді;	

			Мистецтво як нормативна система споживання.		обговорення індивідуальних та групових завдань	
			МОДУЛЬ 2			
23.09	4	лекція	Реалізація форм, об'єктів та типів інтелектуальної власності у художніх практиках. Product placement і копірайт. Проблема плагіату.	2	виконання тестових та творчих завдань	Письмово Роздруківка приноситься на заняття
30.09	5	лекція	Мистецтво як товар: ознаки, властивості, моделі нормативної репрезентації.	2	виконання тестових та творчих завдань	
7.10	6	лекція	Художня ідентичність як нормативна ознака: як визначаються кордони твору мистецтва?	3	виконання тестових та творчих завдань; усні доповіді; обговорення індивідуальних та групових завдань	
14.10	7	лекція	Інтелектуальна власність як категорія часопростору.	3	виконання тестових та творчих завдань; усні доповіді; обговорення індивідуальних та групових завдань	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–10
2	Поточний контроль	0–15
3	Поточний контроль	0–15
4	Поточний контроль	0–15
5	Поточний контроль	0–15
6	Поточний контроль	0–15
7	Поточний контроль	0–15
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок

С	8–11	22–31	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під аудиторної роботи (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8), а також участь у виконанні колективних /творчих чи науково-дослідних/ завдань (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Бородата, К. В. (2020). Суб'єкти прав інтелектуальної власності. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса, 2(12), 157-161.
2. Ведеріс, Д. С., & Косенко, О. П. (2023). Продакт-плейсмент, як інструмент просування бренду на ринок. М 26 Маркетингові та організаційні механізми повоєнного розвитку галузі, 195.
3. Гришко, І. Ю., & Уткіна, М. С. (2020). Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Прикарпатський юридичний вісник, (4 (33)), 26-30.
4. Ізбаш, О. О. (2021). Інтелектуальна власність у цифровому просторі. Інформація і право, (3 (38)), 82-89.
5. Капіца, Ю. М., & Шахбазян, К. С. (2023). Відкрита наука та інтелектуальна власність. Інформація і право, (2 (45)), 73-87.
6. Куклін, В., Івін, Л., & Мехович, С. (2023). Парадокси експлуатації інтелектуальної власності. Загальнодержавний науково-виробничий та інформаційний журнал «Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит», (1-2 (179-180)), 64-73.
7. Таран, О. В., & Гавловський, В. Д. (2020). Захист інтелектуальної власності в мережі Інтернет. Інформація і право, (4 (35)), 73-81.
8. Тимошенко, Є. А. (2020). Штучний інтелект як суб'єкт права інтелектуальної власності. Часопис Київського університету права. 2020. № 4. С. 328-332.
9. Хаустов, В. К. (2023). Бренди у сфері інтелектуальної власності. Економіка України, (5), 3-22.
10. Чуницька, І., & Бондарук, О. (2023). Сучасний стан ринку інтелектуальної власності в Україні. Економіка та суспільство, (52).

11. Юсупов, В. А. (2023). Інтелектуальна власність та глобалізація: аналіз впливу глобалізації на інтелектуальну власність і взаємозв'язок з торговельними угодами. Право і суспільство, (14), 145-152.